

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Saksb.: Tore Vatne
e-post: fmnotva@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 48
Vår ref: 2014/6657
Deres ref: 2014/14364
Vår dato: 09.04.2015
Deres dato: 04.02.2015
Arkivkode: 443.2

Innspill til regulering av fiske etter anadrome laksefisk i 2016

Fylkesmannen i Nordland viser til deres brev av 04.02.15 der vi blir bedt om å komme med innspill.

Innspillet herfra inneholder følgende:

- ny kunnskap fra undersøkelser i 2014
- en oversikt over mottatte lokale ønsker og forslag om fiskebestemmelser, og vår vurdering av disse
- forslag fra Fylkesmannen i Nordland om endringer i sjøfisket og elvefisket.

Ny kunnskap

Den siste rapporten fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning fanger opp aktuell kunnskap til og med 2013. Det gjelder kunnskap fra fangstrapporteringen fra notfisket i sjøen og fra de omkring 40 av totalt 90 laksevassdrag i fylket hvor det er åpnet for et begrensa laksefiske, samt kunnskap gjennom gytefiskregistreringer, oppvandringsfeller og videoregistreringer. Vi ønsker her å supplere med ny kunnskap fra 2014.

Gytefiskregistreringer i 2014

Registreringer av gytefisk ble gjennomført i 24 elver i 2014, derav 22 med fastsatte gytebestandsmål (GBM). Av de 22 ble GBM oppnådd i halvparten. I 11 av de 22 vassdragene med GBM er det åpnet for et begrenset fiske av laks, mens det ikke er tillatt å fiske laks i de øvrige 11. Det var i 2014 liten forskjell i måloppnåelse mellom vassdrag med og uten laksefiske, ettersom målet ble nådd i 6 med fiske og 5 uten.

De siste seks høstene er det gjennomført gytefiskregistreringer av laks i et betydelig antall vassdrag i Nordland. I flere av vassdragene har dårlige siktforhold ikke gjort det mulig å få gjennomført undersøkelsene hver høst. I sum er dette likevel betydelige mengder data. Vi kan imidlertid ikke se noen tydelig gjennomgående trend for perioden. I noen vassdrag har antall kg registrert holaks ligget på samme nivå disse årene, mens det i andre vassdrag har blitt redusert eller har økt.

Oppvandringsregistreringer i 2014

Registreringer av fiskeoppgangen ved bruk av sperrer ble gjennomført i 9 vassdrag i fylket i 2014, derav 8 i samme prosjekt. Rapporten for 2014 fra dette prosjektet er ikke ferdigstilt, men vi har fått opplyst at det i de 8 elvene ble registrert en total oppgang på 793 laks. Etter vår vurdering gikk det også i år opp langt færre laks enn forventet i de fleste av disse vassdragene. Kun det vassdraget som ikke inngikk i hovedprosjektet, Varpavassdraget i

Hamarøy, hadde en oppgang av laks som var god ut fra de siste års registreringer (702 i 2014, 366 i 2013, 813 i 2012, 370 i 2011, 275 i 2010).

Fangststatistikk i 2014

Vi har nylig lagt ut en nyhetssak om fangster av anadrome laksefisk i Nordland, se [fangst i 2014](#). Innrapportert fangst fra sjølaksefisket med kilenot har blitt svært redusert siden 1990-tallet, fra omkring 40 tonn årlig til nå på kun ca. 3 tonn årlig for hele fylket.

Også elvefangstene viser betydelige endringer i årene 1992 til 2014. Redusert beskatning i sjøen har ikke ført til økt beskatning i elvene. Dersom vi summerer avlivet og utsatt laks, har ikke totalkvantumet endret seg veldig mye i denne perioden, det ligger totalt på ca. 15 tonn årlig. Det nye er at det nå settes ut nesten like mye laks som det blir avlivet i fylket. I 2001 hadde Nordland en topp i laksefangstene som trolig skyldes økt innsig til mange vassdrag, ellers kan nok deler av variasjonene mellom årene skyldes store gyrovassdrag som har blitt stengt eller åpnet for fiske avhengig av behandlinger og endret bestandsstatus.

Fangstene av sjørret har variert mye mer enn laksefangstene når vi ser fylket under ett. Først hadde vi en markert økning fra ca. 10 tonn på starten av 1990-tallet og opp til over 25 tonn i 2005. Deretter har fangstene avtatt til kun 7 tonn totalt i 2014. Dette er store endringer som i vesentlig grad har sammenheng med kraftig reduserte bestander i mange av de beste sjørretvassdragene i store deler av fylket.

Rapporterte fangster av sjørøye har vært relativt stabil i perioden, og 2014 skiller seg ikke ut. Et hovedinntrykk er likevel at sjørøya over tid har hatt en markert tilbakegang i mange av vassdragene.

Mottatte lokale ønsker

Her følger en oppsummering av mottatte lokale ønsker knyttet til framtidige reguleringer av fiske. De fleste av innspillene har kommet inn nå den siste tiden. Våre kommentarer er markert med kursiv skrift.

Andøy. Buksnesvassdraget: Buksnes grunneierlag har i e-post av 18.02.15 oversendt skjema for fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag. Opplyser at de er i ferd med å oppfylle kravet til pliktig organisering for laksevassdrag. Foreslår videreføring av fisketidene, men ønsker samtidig innføring av forskriftsfesta døgnkvoter og redskapsbegrensning. Opplyser at de driver etter driftsplan og at de strammer inn fisket gjennom sesongen dersom innsiget svikter, slik de gjorde i 2014.

Fylkesmannen støtter forslaget, se også vedlagte skjema. Vassdraget er bra organisert, forvaltes etter driftsplan, og vil trolig oppfylle kravet til pliktig organisering i løpet av dette året. Har en aktiv forvaltning og god kontroll på fisket og fangstrapporteringen. Rapporteringen viser en stabil beskatning over mange år, noe som kan tyde på at det har vært gode gytebestander i lang tid. Forslagene innebærer innstramning, og forslagene kunne i og for seg også vært fulgt opp som en lokal regulering. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 2, som går ut på at beskatningen bør reduseres moderat.

Andøy. Roksdalsvassdraget: Å, Ånes og Svandalen fiskeforening ønsker ingen endring av fiskebestemmelsene i vassdraget.

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget om å videreføre dagens bestemmelser. Vassdraget forvaltes aktivt etter driftsplan, er godt organisert og kunnskapen om

fiskebestandene er god og oppdatert. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 0, som går ut på at bestanden sannsynligvis tåler høyere beskatning. I lys av den dårlige oppgangen i 2013, vil vi ikke anbefale å øke beskatningen.

Andøy. Åseelva: Åse grunneierlag redegjør i brev av 08.03.15 om de reguleringer av fiske og øvrige tiltak som ble satt i gang i 2010, og som laget har gode erfaringer med. Tiltakene er forankret i gjeldene driftsplan. Grunneierlaget ønsker å videreføre disse bestemmelsene. Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget, og deler vurderingene til grunneierlaget. Vi har også fått oversendt dokumenter som viser at laget har gjennomført en prosess for å oppfylle kravene i forskriften om pliktig organisering. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 4, som går ut på at bestanden ikke bør beskattes. Ut fra historikk om både fiskebestand, beskatning og overvåking, og med de strenge restriksjonene som er innført, synes vi det er forsvarlig å videreføre dagens strengt regulerte fiske.

Beiarn. Beiarvassdraget: Beiarelva SA har i e-post av 12.03.15 oversendt skjema og begrunnelse for noen endringer av bestemmelsene. De foreslår at all laks og sjøørret over 65 cm skal settes ut, og at det skal være en sesongkvote per fisker på fire laks under 65 cm. Ønsker samtidig å ha muligheten til å kunne starte sesongen 1. juni i årene som kommer, dersom bestandene tåler det.

Fylkesmannen støtter forslaget, se også vedlagt skjema. Det har vært en kraftig redusert oppgang av laks de siste årene, og det er viktig med strenge restriksjoner både i vassdraget og sjøområdene utenfor. Avliving av smålaks vil i liten grad påvirke oppfyllelsen av GBM, ettersom nesten all smålaks i vassdraget er hannfisk. Vassdraget forvaltes på en aktiv måte etter driftsplan og kunnskapen om fiskebestandene er god. Vi er imidlertid usikker på om organiseringen oppfyller kravet i forskriften om pliktig organisering. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 2, som går ut på at beskatningen bør reduseres moderat.

Bindal. Eidevassdraget: Plahtes Eiendommer forklarer i brev av 15.03.15 at de ikke ønsker noen endringer i fiskebestemmelsen for dette vassdraget.

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget om å videreføre dagens bestemmelser for fiske etter anadrom fisk. Vi har lite oppdatert kunnskap om fiskebestandene i dette vassdraget, utover det som framgår av fangstrapporteringen. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 2, som går ut på at beskatningen bør reduseres moderat.

Bindal. Terråkvassdraget: Plahtes Eiendommer forklarer i brev av 15.03.15 hvordan forvaltningen fungerer, og at de mener det vil være forsvarlig å forlenge fisketiden fram til 14. september i vassdraget.

Fylkesmannen har ikke nok kunnskap om oppgangen i dette vassdraget til å ta stilling til om bestanden av sjøørret tåler en økt beskatning. Ut fra den utviklingen vi har sett hos andre sjøørretbestander på Helgeland de siste årene, kan vi ikke anbefale å utvide fisketiden.

Bindal. Urvoldvassdraget: Plaththes Eiendommer stiller i brev av 15.03.15 spørsmål ved om den nedgangen i sjøørretbestanden som gytefiskregistreringene i 2013 og 2014 viser er korrekt. Mener opplysninger fra fiskere tyder på bra med fisk. Forutsatt at videoovervåkingen i år viser normalt gode bestander, ønsker de å ha fisketid for laks i perioden 01.06 – 17.08, med årskvote på 2 laks per fisker. De ønsker en fisketid for sjøørret og sjørøye på 01.06-14.09, med en årskvote på 10 sjøørret og 5 sjørøyer per fisker. Foreslår å videreføre forbudet mot bruk av mark. Ønsker å styre beskatningen gjennom fisketrykk og ikke gjennom fisketid.

Fylkesmannen finner det inntil videre ikke riktig å anbefale endringer som kan føre til økt beskatning. Dersom årets undersøkelser viser at det står bedre til med de anadrome bestandene enn det som er lagt til grunn for dagens bestemmelser, er det grunnlag for å gjøre en ny vurdering. I år planlegges det både med videoregistreringer av oppvandrende fisk og registrering av gytefisk ved drivtelling. Det er god kunnskap om fiskebestandene i dette vassdraget, og det er enkle rettighetsforhold ved at det kun er en grunneier.

Bindal. Åbjøra: Åbjøravassdraget Elveeierlag skriver i brev av 16.03.15 at de ikke ønsker endringer i reglene for fiske etter anadrom fisk. Ut fra liten oppgang av anadrom fisk til Åbjørvatnet og områdene ovenfor, mener laget at det bør tillates stangfiske etter innlandsfisk hele året i vannet og i innløpselven Åbjøra. Ønsker også at det skal være tillatt med garnfiske utenfor garnforbudssonene, med minimum 1 meter nedsenking og største maskevidde 24 omfar.

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget om å videreføre dagens bestemmelser for fiske etter anadrom fisk. Kunnskapen om fiskebestandene er god og oppdatert, spesielt for den nedre delen av vassdraget. Har god oppnåelse av GBM, svært god enkelte år. Oppfyller etter hva vi kjenner til ikke kravene til pliktig organisering. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 0, som går ut på at bestanden sannsynligvis tåler høyere beskatning. Ut fra at det registrerte overskuddet på gytelaks i 2014 var på kun 66 kg, mot de foregående årene på mellom 368 og 733 kg, vil vi ikke anbefale å øke beskatningen. De nasjonale forskriftene som nå skal revideres regulerer fiske etter androme laksefisk, ikke innlandsfisk. Vi merker oss imidlertid innspillene om fiske etter innlandsfisk.

Bindal. Å-elva og Bindalsfjorden: Å-elva/Åa venneforening kommenterer i brev av 17.03.15 tildelingen av oppdrettslokaliteter i Bindalsfjorden og manglende tiltak fra forvaltningen. Krever at særrettigheter til Plathe forklares og fjernes, samt kommer med synspunkter på årsakene til tilbakegangen i fiskebestander. Krever at fisketiden i Å-elva fra og med 2015 settes til 01.06-31.08. Aksepterer en laksekvote på 3 per fisker i døgnet og en sjørrretkvote på 5 per døgn. Kommer også med forslag om at lokalbefolkningen skal få fiske med garn i sjøen og rapportere om lus.

Fylkesmannen tar synspunktene til orientering, men ser ikke grunnlag for å anbefale noe av det som blir foreslått.

Evenes. Tårstadvassdraget: Tårstad/Stunes Elveierlag opplyser i brev av 13.03.15 at de er godt fornøyd med gjeldene fiskebestemmelser i den anadrome delen av vassdraget. Viser til at kunnskapen om laks- og sjørrretbestandene er god, etter å ha registrert fiskeoppgangen de tre siste sesongene. Har også beregnet at GBM trolig er nådd, og ber om at gjeldene fiskebestemmelser blir videreført. Ønsker også en større dorgefri sone i sjøen utenfor elvemunningen, samt at tillatelse til notfiske i sjøen etter rømt oppdrettslaks utenfor vassdraget blir vurdert på nytt i lys av sein oppgang av villaks i tørre år og at det ser ut til å være minimalt med oppdrettslaks i området.

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget om å videreføre dagens bestemmelser. Vassdraget forvaltes etter driftsplan og kunnskapen om fiskebestandene er god og oppdatert. Har nylig gjennomført nødvendige prosesser for å oppfylle kravene til pliktig organisering. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 3, som går ut på at GBM sannsynligvis ikke er nådd, og at beskatningen bør reduseres betydelig. Ut fra registreringer i oppvandringsfelle i årene 2012-2014, vurderer vi situasjonen som bedre enn det rådet gjør.

Gildeskål. Laksådalsvassdraget: Laksådalsvassdragets Fiskelag har i innspill mottatt 17.03.15 forslått at fisketiden skal være 15.06-31.08 både for laks, sjørørret og sjørøye. Laget ber om selv å få regulere isfisket.

Fylkesmannen støtter forslaget om å videreføre fisketiden for sjørørret og sjørøye, tross svært redusert oppgang av sjørørret i 2014. Laksebestanden er svært liten eller borte fra vassdraget. Inntil videre finner vi det riktig å ikke tillate beskatning av laks, for om mulig kunne redde restene av en usikker bestand. Bestanden av sjørøye er for tiden liten, trolig svært redusert i forhold til tidligere tider. Vi er generelt kritiske til å åpne for isfiske som beskatter små bestander av sjørøye. Rettighetshaverne i vassdraget er godt organisert gjennom fiskeordningssak etter jordskifteloven, har driftsplan og god kunnskap om oppgang av anadrome laksefisk gjennom fiskefelle.

Hamarøy. Varpavassdraget: Varpavassdraget grunneierlag opplyser i brev av 04.03.15 at de ønsker å beholde dagens regelverk for fiske. Gjennom bruk av oppgangsruise er all fiskeoppgang registrert de siste fem årene, og gytebestandsmålet er oppnådd. Vassdraget har driftsplan, oppsyn og gode rutiner for fangstrapportering. Beskatningen av laks ser ut til å være svært lav, under 10 % de fleste årene, noe som nok har sammenheng med at det kun blir fisket i innsjøene, ikke elvene.

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget, og deler vurderingene til grunneierlaget. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 0, som går ut på at bestanden sannsynligvis tåler høyere beskatning. Vi deler denne vurderingen fra rådet for de årene det har vært en god oppgang i vassdraget, men ser samtidig at oppgangen varierer mye fra år til år.

Hamarøy. Sagvatnavassdraget: Sagvatnan Grunneierlag ber i brev av 05.03.15 om at dagens regelverk for fiske etter anadrome laksefisk blir videreført. Informerer om at felleprosjektet i fisketrappa i Sagfossen de siste tre årene viser at det går lite laks og sjørørret opp i innsjøene.

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget, og deler vurderingene til grunneierlaget.

Hamarøy. Fire vassdrag på ytre Hamarøy: Ytre Hamarøy Grunneierlag opplyser i brev av 12.03.15 at det i hovedsak fiskes stasjonær ørret i vannene, og lite sjørørret. De er godt fornøyd med dagens regelverk for fiske i Steinlandsvatnet, Lilandsvatnet, Åslivatnet og Straumvatnet, og ønsker å beholde fisketidene og fiskereglene slik de er.

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget.

Lurøy. Silavassdraget: Sila elvelag uttaler i brev av 12.03.15 at fisketidene er greie og kan videreføres. Viser til at det er lite laks og at den bør settes ut. Ønsker at årskvoten på sjørøye økes til 10 per fisker, og at det åpnes for isfiske en periode på vinteren.

Fylkesmannen deler vurderingen av at laksen ikke bør beskattes. Laksebestanden er for tiden svært liten og kan lett bli overbeskattet, tross et så lavt GBM som 28 kg. Ved bruk av fiskefelle i 2013 ble det til orientering registrert en oppgang på 985 sjørøyer, 431 sjørørret og 16 laks. Tross en brukbar oppgang av sjørøye dette året, er vi i tvil om det vil være riktig å utvide muligheten for økt beskatning av sjørøye. Beregninger fra sesongen 2013 kan tyde på at beskatningen av sjørøye over minstemålet er forholdsvis stor i vassdraget, men vi ser heller ikke bort fra at stasjonær røye kan ha blitt registrert som sjørøye i fangstrapportene.

Meløy. Spildervassdraget: Spildravassdragets grunneierlag har i e-post av 16.03.15 foreslått å utvide fiskesesongen for laks, sjørørret og sjørøye til 01.06 – 14.09. Ønsker en årskvote på 5 laks per fisker, med mulighet for økning til 7 dersom midtveisevalueringa er positiv. Ønsker

en døgnkvote på 3 sjøørret per fisker. Foreslår døgnfredning nedenfor Spilderbrua i tiden 00 00 – 06 00 hele fiskesesongen, unntatt åpningsdøgnet. Forslagene er begrunnet med råd fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning når det gjelder laksen, samt registrert nedgang i sjøørretfangsten.

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslagene om utvidet fiskesesong, men ikke utover den ytre rammen 01.06 – 31.08. Etter retningslinjene kan ytre ramme bare fravikes dersom det er en spesielt tidlig eller sein oppgang av laks i vassdraget, noe vi mener ikke er tilfelle her. Vi er heller ikke negativ til kvoteforslagene og forslaget om døgnfredning, men er i tvil om hva det vil være hensiktsmessig å ha med i en sentral forskrift og hva som bør gjennomføres som lokale reguleringer. Kunnskapen om bestandene av laks og sjøørret er god. Har god oppnåelse av GBM. Har en aktiv forvaltning etter driftsplan. Rettighetshaverne er organisert gjennom bruksordning etter jordskifteloven. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 0, som går ut på at bestanden sannsynligvis tåler høyere beskatning. Ettersom det i 2014 ble registrert et underskudd på 45 kg laks, og det har vært en negativ trend i gytefiskregistreringene etter 2010, vil vi tross usikkerhet knyttet til registreringene av gytefisk i et vassdrag med innsjøer, ikke anbefale å øke beskatningen.

Narvik. Skjoma: Elvegård og Skjomdal grunneierlag ber i e-post av 11.09.14 om at følgende tekst blir tatt inn i fiskeforskriften «Pga. sterk nedgang i gytefiskbestanden for ørret holdes Skjoma stengt for alt fiske inntil videre».

Fylkesmannen er ikke negativ til dette ønsket, ettersom bestanden av sjøørret ser ut til å ha blitt redusert med 90 % de siste årene. Samtidig ser vi også at det kan være mer fleksibelt om en fiskestopp blir innført som en lokal regulering for en periode. Stopp i fisket etter ørret bør kunne håndteres som en lokal regulering. Vassdraget er godt organisert i regi av to grunneierlag, men oppfyller etter vår vurdering ikke kravet til pliktig organisering for vassdrag med et gytebestandsmål på over 100 kg holaks. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 5b, som går ut på at det ikke er noe høstbart overskudd.

Narvik. Skjoma: Skjomdal Grunneierlag har i e-post av 19. mars oppfordret til at fisketidene beholdes slik de er i dag, der laksen er fredet og fisketiden for sjøørret er 01.08-15.09. Mener også at det ikke bør være tillatt å fiske laks i Skjomenfjorden. Stiller spørsmål ved om det er nødvendig med totalforbud mot fiske utenfor kraftstasjonen.

Se kommentar ovenfor.

Sortland. Oshaugvassdraget og Lahaugvassdraget: Oshaug grunneierlag har i oversendelse av 15.03.15 bedt om fisketiden 01.07-31.08 for begge vassdragene, med en laksekvote på tre per sesong. Ønsker fra 2015 fisketiden 01.06-15.09 for to innsjøer i Oshaugvassdraget, Valfjordvannet og Oshaugvannet, med begrunnelse at det ikke har blitt fisket laks her. Mener Lahaugvassdraget bør åpnes for fiske på linje med nabovassdragene.

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget om fisketid i de to innsjøene, ut fra opplysninger som tyder på at det ikke, eller i svært liten grad, vandrer laks opp i innsjøene. Vi har ingen oppdatert kunnskap som sannsynliggjør at laksebestandene i disse to elvene har et høstbart overskudd, og vi har derfor ikke grunnlag for å anbefale å åpne for laksefiske.

Sørfold. Lakselva (Valjord): Lakselva utmarkslag har i brev av 11.03.15 gitt opplysninger i henhold til punkter i skjemaet. Laget ønsker å få utvidet fisketiden til perioden 1. juli – 31. august, og sesongkvoten fra en til tre laks for hver fisker. Begrunner ønsket om lengre sesong med at det øker sannsynligheten for å få oppgang i den tiden det er åpnet for fiske. I 2014 var elva tørr i fiskesesongen.

Fylkesmannen mangler tilstrekkelig kunnskap om oppgangen i dette vassdraget er stor nok til både å oppfylle gytebestandsmålet, ha en fiskesesong på to måneder og å øke kvotene.

Sørfold. Mørsvikelva. Mørsvikbotn grunneierlag ber i brev av 03.03.15 om at de bestemmelsene som Miljødirektoratet fastsatte i 2014 også blir videreført i 2016. Opplyser også at oppgangen i 2014 kom etter avsluttet fiskesesong, og at det ble registrert bra med gytefisk.

Fylkesmannen stiller seg positiv til forslaget. Her er det god dokumentasjon på mengden gytefisk, og det drives en aktiv forvaltning med oppsyn og en løpende fangstrapportering og evaluering av fiske.

Vestvågøy. Sjøen utenfor Farstadvassdraget: Farstadvassdraget Grunneierlag har i brev av 12.01.15 bedt om at sjøområdene utenfor Farstadvassdraget, Offersøystraumen, stenges for fiske av laks. Dette pga. sviktende oppgang av laks i vassdraget de siste årene, samtidig som det har vært et økende dorgefiske i straumen utenfor elvemunningen. Informerer også om hvordan det jobbes med å ta vare på laksebestanden og de registreringer av oppvandring som er gjennomført.

Fylkesmannen er enig i at den registrerte nedgangen i antall oppvandrende laks er bekymringsfull, og at det er uheldig med beskatning av laks utenfor elvemunningen dersom situasjonen er slik resultatene fra fiskesperra tyder på. Vi har imidlertid blitt kontaktet av flere fiskere som opplyser at det har vært bra med laks i Offersøystraumen de siste årene, og som mener at det må ha gått opp mye mer laks i vassdraget enn felleregistreringene viser. Det vil alltid være en viss usikkerhet knyttet til hvordan en fiskefelle fungerer og om den påvirker naturlig oppvandring, samt om det går fisk opp før og etter den perioden fella er i drift. Det er derfor svært positivt at det i år legges opp til å få gjennomført ungfiskregistreringer i vassdraget, noe som forhåpentligvis kan vise om rekrutteringen er like god nå som ved tidligere undersøkelser. Vi finner det riktig å avvente disse resultatene før vi tar stilling til om det bør innføres forbud mot alt fiske av laks fra elvemunningen og ut til brua over Offersøystraumen. Til opplysning har vi fra grunneierlaget fått opplyst at de legger opp til å holde vassdraget stengt for fiske etter laks de nærmeste årene.

Vågan. Svolværvassdraget: Svolvær JFF foreslår i e-post av 18.02.15 at fisketidene for laks og røye beholdes slik som før og at fisketiden for sjørret forlenges til 15.09. Begrunner ønsket om lengre fisketid med veldig sein oppgang til Svolværvannet. Ønsker at personlig årskvote på 5 sjørøyer fjernes, alternativt endres til 10.

Fylkesmannen har ikke oppdatert kunnskap om fiskebestandene i vassdraget som gjør at vi kan støtte forslagene om endringer. Vassdraget har ingen egen laksebestand. Den generelle kunnskapen om bestandsutvikling hos sjørret og sjørøye i Nordland taler ikke for økt fiske av sjørret og sjørøye.

Øksnes. Alsvågvasdraget: Øksnes JFF har i e-post av 12.03.15 oversendt skjema for fiske i vassdrag. Foreningen mener at fisketid og kvote er tilstrekkelig regulert slik det er i dag. Mener også at gytebestandsmålet er satt for høyt og bør halveres.

Fylkesmannen støtter ønsket om å videreføre fisketiden for ørret og røye, men finner det ikke riktig å støtte forslaget om videreføring av laksekvoten. Med utgangspunkt i gytebestandsmålet ser det ikke ut til å være grunnlag for å videreføre dagens fiske etter laks, eventuelt bør årskvoten per fisker reduseres. Prosjektet med fiskesperre i sesongene 2012 og 2013 har gitt ny kunnskap om bestandene. Det var færre laks og flere sjørøyer enn vi forventet. Ørretbestanden i vassdraget ser ut til å være dominert av stasjonær fisk. Beregninger tyder på at gytebestandsmålet for laks ikke har vært oppnådd de siste årene. Vi

er usikker på om vassdraget forvaltes etter driftsplan og om organiseringen er i samsvar med forskriften om pliktig organisering. Ut fra utfylling av skjema kan det se ut som om de har praktisert en lengre fisketid etter laks i Alsvågvatnet enn forskriften åpner for. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 3, om at beskatningen bør reduseres betydelig.

Saltdal/Fauske/Bodø. Sjøørretfiske i Skjerstadjorden: Saltdal elveeierlag skriver i e-post av 05.11.14 at de er bekymret over det omfattende ukontrollerte lovlige fiske etter sjøørret i Skjerstadjorden. Mener at dorge- og trollingfisket har blitt stadig mer effektivt, samtidig som registreringer i Saltdalsvassdraget viser en negativ bestandsutvikling både for laks, sjøørret og sjørøye.

Fylkesmannen ser det også som sannsynlig at den lovlige beskatningen av sjøørret i Skjerstadjorden er mye høyere nå enn for 10-20 år siden. Dette har betydning for fisket av sjøørret i Saltdalsvassdraget og de øvrige sjøørretvassdragene som munner ut i fjorden, ettersom en større del av overskuddet blir høstet i fjorden. De siste årene har det vært en god gytebestand av sjøørret i Saltdalsvassdraget, men det var en nedgang i 2014. Vi ser det som svært viktig å videreføre registreringene av gytefisk de kommende årene. Den langvarige negative bestandsutviklingen for sjøørreten i store deler av fylket gjør at vi mener det vil være riktig å stramme inn på dagens svært romslige bestemmelser for fiske etter sjøørret i sjøen.

Sjølaksefiske i nordre Nordland: Nordre Nordland og Troms Grunneier og Sjølaksefiskarlag har i brev av 11.03.15 fremmet krav om lik fisketid i sjøen for Finnmark, Troms og Nordland. Laget uttrykker kraftig misnøye med dagens korte fisketid, sein oppstart og få fiskedøgn, og vil ha en fisketid fra ca. 15. juni - 4. august. Ønsker også oppstart av høstfiske etter rømt laks fra 15. august.

Fylkesmannen kan ikke støtte disse forslagene fordi de er i strid med retningslinjene og de faglige anbefalingene fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning. I en situasjon hvor mange laksebestander ikke oppnår gytebestandsmålene er det ikke grunnlag for å øke beskatningen på blanda bestander i sjøen. Det er mer aktuelt å redusere denne beskatningen.

Forslag fra Fylkesmannen i Nordland om endringer i sjøfisket

Anbefalingene fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning er å redusere fiske på laksebestander som ikke oppfyller GBM. Dette gjelder et stort antall vassdrag i fylket. Ettersom det for tiden ikke er åpnet for fiske etter laks i de fleste av laksevassdragene i fylket, kan dette rådet i hovedsak kun følges opp ved å redusere sjøfisket av laks.

Kysten av Nordland er inndelt i to regioner. Den ene er Nordlandskysten sør for Vestfjorden, den andre er regionen Lofoten og Vesterålen. Lakserådets vurdering er at det er fare for at forvaltningsmålet for mange av bestandene som beskattes i fisket i disse to regionene ikke er nådd, og rådet anbefaler at beskatningen bør reduseres moderat. Lakserådet har også gitt råd for de ulike fjordområdene i Nordland, både fjorder som har vært åpnet for fiske og fjorder som ikke har vært åpnet for fiske med faststående redskaper. Enkelte av disse rådene er basert på informasjon fra svært få vassdrag. For flere av fjordene blir det anbefalt å redusere beskatningen. Som kjent er det i gjeldene fiskeforskrift ikke åpnet for bruk av faststående redskaper i mange av fjordene i Nordland.

Fra sjøfisket har vi kun fangstdata fra kilenotfisket, ikke fra fiske med stang og håndsnøre. Vårt inntrykk er at det med få unntak blir fisket lite laks med stang og håndsnøre i sjøen, og at dorgefisket i hovedsak beskatter sjørret. Fra noen få områder av fylket får vi imidlertid meldinger som tyder på at det blir fisket betydelig med laks i sjøen ved bruk av stang. Slik situasjonen er for laksebestandene i fylket, vil vi foreslå at det ikke blir åpnet for fiske etter laks med stang og håndsnøre i sjøen i den tiden det meste av laks er på vandring fra havområdene til vassdragene (01.05-15.09).

Det er populært å fiske sjørret med stang i sjøen i store deler av fylket, og mye tyder på at det i perioder blir fisket betydelige mengder sjørret. Vi har tidligere foreslått å vurdere innstramminger av dorgefisket i sjøen, i lys av bestandsutviklingen til sjørreten og det økende omfanget dette fisket har fått i deler av fylket. Ut fra fangstutviklingen de siste årene i Nordland, vil vi foreslå å stramme inn fisket etter sjørret med stang og håndsnøre. Et forslag herfra er å fastsette en fiskesesong som er lik den vanlige fisketiden etter sjørret i vassdragene i Nordland, fra 15.06 – 31.08. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning anbefaler for øvrig at beskatningen av sjørret bør reduseres i Nordland, dersom det ikke kan dokumenteres at bestandene tåler dagen beskatning.

Antall registrerte sjølaksefiskere med faststående bruk i ordinær fiskesesong er blitt redusert med ca. 90 % de siste 20 årene. Rapportert fangst av laks fra notfisket er nå på ca. 3 tonn årlig. Dette er lite sammenlignet med historiske fangster, men et betydelig kvantum i forhold til den mengde gytelaks vi finner i de fleste av vassdragene. Notfisket er allerede så strengt regulert i Nordland at ytterligere generelle reguleringer vil i praksis være ikke å åpne for fiske i ordinær sesong. Slik situasjonen har blitt for laksebestandene i fylket, mener vi det vil være riktig. Vi foreslår også å utsette starten på utvidet sesong med kilenot til 15.09. Dette fordi mye tyder på at notfiske i første del av september i deler av fylket i hovedsak har beskattet villaks. Det gjelder spesielt i tørre somre med sein oppgang i mange elver.

I flere innspill de siste årene har vi vist til behovet for å redusere kilenotfiske i sjøområdene utenfor Beiarelva, samtidig med innstramminger av laksefisket i elva. Det er de siste årene strammet kraftig inn på beskatningen i Beiarelva, og det var i 2013 og 2014 ikke tillatt å avlive holaks større enn 65 cm. Det er ikke gjennomført innkorting av fiske med kilenot utenfor vassdraget disse årene. Tidligere forslag herfra har vært å innkorte fisketiden med kilenot i Beiarfjorden, slik at denne ikke ble lengre enn resten av regionen. Ut fra nok et svakt år der GBM ikke er oppnådd (-345 kg) tross forbud mot å avlive holaks over 65 cm, kan vi ikke se at det er grunnlag for å åpne for noe notfiske etter laks i Beiarfjorden.

Tilbakegangen i Beiarelva har vært markert i årene etter 2008, da det ble avlivet 5,3 tonn og utsatt 0,6 tonn, totalt 5,9 tonn. I 2014 ble det avlivet 862 kg laks og utsatt 1050 kg, totalt 1,9 tonn.

Til sammenligning ser vi også at den andre store elva i denne regionen, Saltdalsvassdraget, har hatt en langt dårligere oppgang av laks i 2013 og 2014 sammenlignet med 2012. I 2012 oppnådde Saltdalsvassdraget GBM, og det ble avlivet 1,5 tonn laks og utsatt 2,9 tonn, totalt 4,4 tonn. I år viser registreringene et underskudd på 1 tonn holaks i gytebestanden, samtidig som det er avlivet 0,8 tonn laks og utsatt 1,7 tonn, totalt 2,5 tonn. Dette tyder på at oppgangen er halvert fra 2012 til 2014.

Forslag fra Fylkesmannen i Nordland om endringer i elvefisket

I tillegg til de anbefalinger vi har gitt i tilknytning til mottatte innspill og forslag ovenfor, mener vi det kan være riktig å vurdere endringer i følgende vassdrag:

Saltdalsvassdraget i Saltdal: Registreringene av gytefisk ved drivtelling viser at mengden gytelaks har blitt kraftig redusert de siste årene. Det har vært en årlig nedgang fra et overskudd på 477 kg i 2010 til et underskudd på 977 kg i 2014. Underskuddet i 2013 var på 512 kg.

Slik Fylkesmannen ser det er ikke situasjonen i Saltdalselva så ulik den vi registrerer i Beiarelva. Rettighetshaverne i Beiarelva foreslår som omtalt ovenfor at all laks og sjørret over 65 cm skal settes ut, og at det skal være en sesongkvote per fisker på fire laks under 65 cm. De ønsker samtidig å ha muligheten til å kunne starte sesongen 1. juni i årene som kommer, dersom bestandene tåler det. Forslaget fra Beiarn er begrunnet med at mange har problemer med å skille hann- og holaks, og at det med dagene bestemmelser derfor blir avlivet en god del holaks over 65 cm. Dette problemet gjelder også skille mellom laks og sjørret. Ved å innføre totalforbud mot å avlive all fisk over 65 cm uavhengig av kjønn, vil derfor et betydelig antall stor hofisk bli spart, ifølge Beiarelva SA.

Vi har ingen grunn til å tro at utsettingspåbudet for stor holaks fungerer dårligere i Beiarelva enn i Saltdalselva. Ut fra erfaringene fra Beiarn vil vi foreslå at det også i Saltdalsvassdraget blir utsettingspåbud for laks over 65 cm. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har gitt beskatningsråd 1, som går ut på at forvaltningsmålet er nådd. I lys av den dårlige oppgangen i 2014, og den negative utviklingen etter 2010, er vår vurdering at beskatningsråd 3 eller 4 er mer dekkende for situasjonen.

Vi har vurdert øvrige vassdrag som har fått beskatningsråd 3, 4 og 5a. Her er våre kommentarer og vurderinger:

- Andøy. Forfjordelva har fått råd 4, om at bestanden ikke bør beskattes. Denne elva er heller ikke åpnet for fiske av laks i dagens fiskeforskrift. Til orientering ble det i 2014 registrert et overskudd på 62 kg laks i Forfjordelva.
- Steigen. Hopsvassdraget har fått råd 3. Vi har ikke noe ny informasjon herfra, utover fangstrapporeringen fra 2014.
- Sørfold. Bonnåga har fått råd 5a, som betyr sannsynlig høstbar bestand. I Bonnåga er det gjennomført gytefiskregistrering i fem av de siste seks årene, og det var kun i 2013 det ble registrert et overskudd. Underskuddet i 2014 var på 94 kg. Vi kan ikke se at det er grunnlag for beskatning, ut fra dagens GBM.

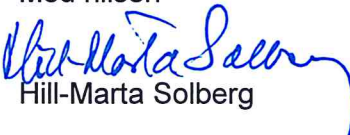
Generelt om gytebestandsmål

Vi vil også i år vise til at vi fortsatt ser behov for en grundig gjennomgang av beregningene av GBM for de ulike vassdragene, med formål å få målene så korrekte som mulig. Det er uheldig om det går flere år før målene blir kvalitetssikret i forhold til de opplysninger forvaltningen sitter inne med.

Vedlegg

Vedlagt følger skjema for hvert av vassdragene hvor vi har mottatt skriftlige innspill om endringer av dagens bestemmelser om fiske av laks, eller hvor vi fremmer forslag om endringer.

Med hilsen

Hill-Marta Solberg

Roar Høgsæt
fylkesmiljøvernssjef

Vedlegg, skjema for følgende vassdrag/områder:

- Buksnesvassdraget
- Beiarvassdraget
- Urvollvassdraget
- Laksådalsvassdraget
- Silavassdraget
- Spildervassdraget
- Oshaugvassdraget
- Lahaugvassdraget
- Lakselva (Valjord)
- Alsvågsvassdraget
- Fiske i sjøen i Nordland

